

1. Városháza (Épült: 1910/11) Kossuth tér 6.
Stílusa: késő barokk. Tervezte: Bohm Lajos

A késői barokk stílusjegyeket hordozó épület két, összesen 135 méter hosszú, manzárdtetős homlokzatát egy kerek, 37 méter magas saroktorony kapcsolja össze, ovális ablakkal, oszlopokkal kiképzett főbejáratral.

2. Szentesi Takarékpénztár volt székháza (Épült: 1929) Petőfi utca 1.
Stílusa: eklektikus. Tervezte: Kozma Lajos

Szentesen az első pénztintézet 1869-ben alakult Szentesi Takarékpénztár néven. A kétemeletes, manzárdtetős épület, amely méreteiben és saroktornyos kiképzésével harmonizál a szomszédos Városházával.

3. Megyeháza (Épült: 1882/1883) Kossuth tér 1.
Stílusa: neoreneszánsz. Tervezte: Makay Endre

A főtéri homlokzat (48 m) középrizalitja a masszív oszlopokkal háromhajósra osztott főbejáratával és az emeleti közgyűlési terem ablakai ion oszlopokkal közrezárt. A rizalit attikáján a megye ovális címere, két oldalán Themis és Ceres ülő szobraival alkotnak zászlótartó-alapzatként timpanonszerű kompozíciót. A 2005. évi felújítás után a levéltár mellett a Koszta József Múzeum, valamint a Megyeháza Kulturális- és Konferencia Központ nyert elhelyezést.

4. „Kiss Bálint” Református Ált. Iskola (Épült: 1928/29) Kossuth tér 2.
Stílusa: eklektikus. Tervezte: Antal Endre és Dobótszky József István

Gróf Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszter iskolaépítési programjának keretében épült. Az egykori iskolaépítő elkész, tudós prédikátor, Kiss Bálint (1772–1853) nevét viseli.

5. Református nagytemplom (Épült: 1808/1826) Kossuth tér 3.
Stílusa: klasszicista. Tervezte: Fischer Ágoston

A mai épület alapkővének letételére 1808. július 6-án került sor. Az 1826-ra elkészült építmény a legnagyobb magyarországi református templomok sorába tartozik. A 40 métert meghaladó tornya klasszicista jegyeket hordoz, míg az épület többi része késő barokk (copf) stílusú.

6. Református Idősek Otthona (Épült: 1887/88) Kossuth tér 4.
Stílusa: klasszicista. Tervezte: Makay Endre

A református presbitérium 1880-ban elhatározta, hogy az akkor már dűledező kántorlak helyére egy díszes bérházat építtet. Az építkezés 1888 nyarán fejeződött be.

7. Boros Sámuel háza (Épült: 1800-as években) Hajdú Lajos utca 1.

A mindenkori városi notárius szolgálati lakása volt. Az 1836. évi örökösátszámlás sikeres megkötése után, a szentesiek halálából Boros Sámuelnek ajándékozták, így lett „Boros” Ház. Kossuth Lajos alföldi toborzó körútján, 1848. október 1-én itt éjszakázott.

8. Városi Bíróság (1911/12) Erzsébet tér 4.
Stílusa: szecessziós-eklektikus. Tervezte: Dobótszky József István

Az 1911-ben elkészült kastélyszerű épületet a helybeli Dobótszky József István építész tervei alapján készült. Attika-falán mozaik címerdísz volt: „Szentesi Magyar Kir. Járásbíróság” felirattal.

9. „Szent Erzsébet” Katolikus Általános Iskola (Épült: 1911/12) Erzsébet tér 1.
Stílus: magyaros szecesszió. Tervezte: Dobótszky József István

Az emeletes, alapincézett, két traktusú saroképület, az Erzsébet téri homlokzatán díszerkéllyel és mutatószaroktoronnyal. Az iskola előtti, Erzsébet királynéről elnevezett téren látható az első világháborús hősök emlékműve, Pásztor János szobrászművész alkotása (1926).

10. „Szent Anna” római katolikus templom (Épült: 1768) Erzsébet tér 2.
Stílusa: barokk. Tervezte: Oberhauser János

1768-ban megépült a ma is álló barokk toronytest három szintje. 1844-ben a régi templomot, a torony kivételével lebontották, jelenlegi klasszicizáló formáját 1847-ben nyerte el, melyet Szent Anna tiszteletére szenteltek fel. A plebánia előtt áll az

1886-ban emelt, mészköből készült neoreneszánsz Szentháromság szobor, Jablonszky Vince szobrász alkotása. A templomkertben látható Szent József szobrot 1891-ben állították fel.

11. Horváth Mihály Gimnázium (Épült: 1887/88, 1915/18) Szent Imre herceg utca 2.
Stílusa: eklektikus. Tervezte: Benkő Károly (1887) és Vbl Lajos (1915)

A középiskolai szintű oktatás kezdetei Szentesen a XVIII. század elejeig vezethető vissza. A főgimnázium 1922-ben felvette Szentes nagy szülöttének, Horváth Mihály történetíró-püspök, volt kultuszminiszter nevét.

12. „Petőfi Sándor” Ált. Iskola + Olimpiai emlékháza (Épült: 1912/13) Petőfi utca 15.
Stílusa: eklektikus. Tervezte: Bohm Lajos

Szentesen 1871-ben kezdődött el a polgári leányiskolai képzés. Az „U” alaprajzú, sarkán főhomlokzatos épület, négy kerekoszlopos főbejáratral, fölötté timpanonnal. Az iskola előtti parkban terebélyesedik az ún. Olimpiai tölggy, Lőrincz Márton ajándéka, aki az 1936-os berlini olimpián kötöttfogású birkózásban aranyérmet nyert, s az emlékebe kapott facsemetét második szülővárosának, Szentesnek adományozta.

13. Péter Pál Polgárház Múzeum (Épült: 1830-as években) Petőfi utca 9.

Homlokzata toszkán oszlop pilaszterekkel tagolt, nyílas díszű ablakrácsai klasszicizáló hatásra utalnak. A ház előtt egy borkereskedő volt, majd Péter Pálnak, a szegények orvosának háza volt, ma múzeumként látogatható.

14. Művészetek Háza (Gólyás-ház) (Épült: 1846 körül) Petőfi utca 4.

Jelenlegi formája az 1840-es évek második felében alakulhatott ki. Ez utóbbi feltetelezészt erősíti, hogy 1850-től ismerjük az épület egymást követő lakóit, amely ekkor már lakóházként funkcionált. 1968-ban az épületet „Védett műemlék”-ké nyilvánították. 2006. évi felújítása óta a népi iparművészet és a kihalt mesterségek bemutatásának ad otthont. Továbbá itt működik a Szentesi Vendégszeretet Egyesület turisztikai irodája.

16. Evangélikus templom (1904/5) Kossuth Lajos utca 9.
Stílusa: neogót. Tervezte: Francsek Imre

A templom építése 1904 májusában kezdődött meg, a felszentelési szertartás 1905. október 29-én volt. Az idomtéglá architektúrájú templom karcsú toronysisakájával, keskeny, hosszú, csúcsíves ablakaival, hangsúlyozott támpilléreivel, meredek tetőzetével, apró tornyocskáival és a bejárat feletti rózsza-ablakával a környék leg-tisztább gót stílusú épülete.

17. „Megváltóhoz” címzett volt gyógyszer-tár (Épült: 1856) Kossuth Lajos utca 11.
Stílusa: klasszicizáló.

Farkas Zsigmond gyógyszerész (1815/1863) 1847-ben kapott engedélyt gyógyszer-tárának megnyitására.

A korában díszesnek számító saroképületben 70 éven át működött a Megváltóhoz címzett gyógyszer-tár. Vélhetőleg ebben a gyógyszer-tárban volt egy ideig segéd-gyógyszerész nevű festőnk Csontváry Kosztka Tivadar.

A túlsó oldalon látható Szentes jeles szülöttének, Horváth Mihály (1809–1878) történetíró, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, csanádi püspök, a Szemere-kormány vallás- és közoktatásügyi miniszterének emléktáblája, Borsos Miklós alkotása (1981).

18. Szentes Vidéki Takarékpénztár volt székháza (1909/10) Kossuth Lajos utca 8.
Stílusa: eklektikus. Tervezte: Mészáros Sándor

Szentes második pénztintézete 1870-ben alakult, amely 1874-ben felvette a Szentes Vidéki Takarékpénztár nevet. Az emeletes, díszes homlokzatú épület 1910 augusztusában készült el.

19. „Szent Miklós” magyar ortodox templom (Épült: 1786) Kossuth Lajos utca 4.
Stílusa: késő barokk.

A XVIII. század első felében a háborús viszonyok miatt számos görög kereskedő család Magyarországra menekült, közülük többen Szentesen telepedtek le. II. József 1781-ben kiadott Türelmi Rendelete a görögkeletieknek is biztosította a szabad vallásgyakorlást. A Szent Miklós tiszteletére felszentelt építmény az 1900-as

Szentesi Vendégszeretet Egyesület

Alapítva 2009

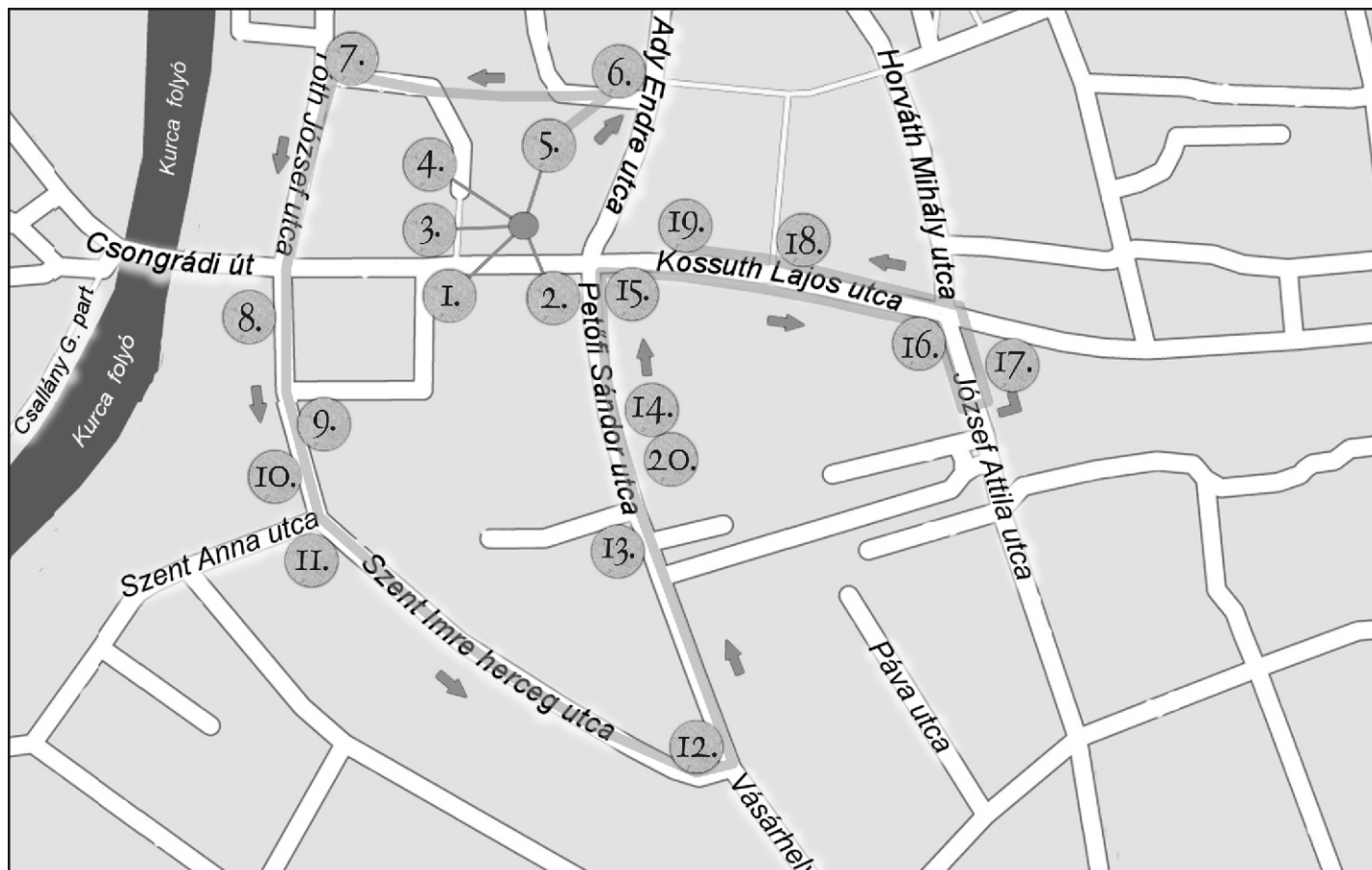

Történelmi séta szentes belvárosában

Történelmi séta Szentesen

Az Ön személyes vezetője a belvárosban.

1. Városháza
2. Szentesi Takarékpénztár volt székháza
3. Megyeháza
4. Kiss Bálint Református Általános Iskola
5. Református nagytemplom
6. Református Idősek Otthona
7. Boros Sámuel Ház
8. Városi Bíróság
9. Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola + Erzsébet tér
10. Szent Anna római katolikus templom

11. Horváth Mihály Gimnázium
12. Petőfi Sándor Általános Iskola + Olimpia emlékfá
13. Péter Pál Polgárház
14. Művészetek Háza (Gólyás-ház)
15. Petőfi Szálló és Színház
16. Evangélikus templom
17. Megváltóhoz gyógyszertár
18. Szentes és Vidéke Takarékpénztár volt székháza
19. Szent Miklós magyar ortodox templom
20. Információs pont

Szöveg: Labádi Lajos **Kiadja:** Szentesi Vendégszeretet Egyesület

SZENTES Rövid történelme

Szentes Magyarország alföldi részén, Csongrád megye északi felében, a Tisza bal partján, a Körösből eredő Kurca folyó két oldalán terül el, amely 11 kilométer hosszúságban szeli át a települést. Természetes vizei még a Veker- és a Körögy-erek. A feltárt régészeti leletek biztonsága szerint a terület az újkőkortól (i. e. 5000-3000) folyamatosan lakott hely volt.

A népvándorlás évszázadaiban (I-VI. sz.) különböző népcsoportok váltották egymást, ezt a vidéken talált jazzi, szarmata, gepida, hun és avar sírok százai tanúsítják.

Egyes feltevések szerint Szentes térségében, a Tisza-Körös szögletében állott Attila (433-453) legendás sátorvárosa, tehát vélhetően a nagyhírű hun fejedelem sírja is ezen a vidéken keresendő.

Anonymus krónikája szerint a honfoglaláskor Ond vezér nemzetsége népesítette be a területet, magába olvasztva a szláv őslakosságot. A legkorábbi írásos emlék a Kurca nevét örököltette meg, amely I. Géza (1074-1077) 1075-ben kelt oklevelében fordul elő először Curicea alakban. A település első okleveles említésére 1332-ben került sor Scenthus (Szentüs) írásmódban.

A török hódoltság idején Szentes fejlődését jelzi, hogy I. Ferdinánd 1564-ben kelt adománylevele már oppidumként (mezővárosként) említi a települést.

Báró Harruckern János György 1720-tól az új földesúr. Harruckern 1730-ban három országos vásár tartására szóló privilégiumot nyert. Ettől kezdve a főbíró a város pálmáját ábrázoló pecsétjével hitelesítette az okmányait, mely ábra utóbb a település címerképévé vált. A pálmafa szimbólum a református egyház közvetítésével került a város címerébe. A kortársak az örökzöld pálmával a szentesi nép szívós élni akarását, a megpróbáltatásokkal szembeni dacos kiállását és örökös megújulását kívánták kifejezni. Ahogy a biblikus mondás tartja: Palma sub pondere crescit = Teher alatt nő a pálma.

Szentes életében jelentős változást hozott az 1836-os esztendő. Az országban elsőként örökváltsági szerződést kötött földesuraival.

Szentes fejlődésének új távlatokat nyitott az a fontos körülmény, hogy 1878-ban kijelölték Csongrád vármegye székhelyévé, amely korszak 1950-ig tartott. Népessége meghaladta a 32 ezer főt.